

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Genesis 35,1 - 3
Ochtenddienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen: Psalm 89 : 1 en 3**
- 4 **Lezing van de wet**
- 5 **Zingen: Gezang 157 : 1 – 4**
- 6 **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 **Schriftlezing: Genesis 28 : 10 – 22**
- 8 **Tekst: Genesis 35 : 1 – 3**
- 9 **Woordbediening**
- 10 **Zingen: Psalm 4 : 2**
- 11 **Dankzegging en voorbede**
- 12 **Collecte**
- 13 **Zingen: Psalm 40 : 1 en 3**
- 14 **Klaarmaken tafel: Gezang 179a (geen beurtzang)**
- 15 **Tijdens viering: Lied 358, Gezang 90, Gezang 162**
- 16 **Slotzang: Psalm 66 : 5 en 7**
- 17 **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Hebt u al een altaar voor de HERE gebouwd, broeders en zusters? En jullie jongens en meisjes? Hebben jullie al een altaar voor de HERE gebouwd? **[Altaar gebouwd]** Jullie vragen je misschien af wat een altaar is. Dat kan ik me wel voorstellen want wij kennen dat niet zo in onze kerken. Kom je in een Rooms-katholieke kerk, dan is daar altijd wel een altijld. En in een grote kerk met kapelletjes in de kooromgang dan zijn er vaak meerdere altaren. In de tabernakel en later in de tempel van God in Jeruzalem stonden ook altaren. Het grootste altaar stond in de

voorhof. Dat was het brandofferaltaar. Verder was er een reukofferaltaar. Dat stond in het Heilige gedeelte van de tempel. In denk dat wij een altaar bij ons al snel beelden oproept van dieren die geslacht worden en op het altaar worden verbrand. Wat op zich niet verkeerd is, maar mogelijk wel tot een te beperkt beeld kan geven van de betekenis van een altaar. Want een altaar is niet in de eerste plaats een brandplaats. En een altaar moet al helemaal niet gezien worden als een plaats van vernietiging. **[Plaatje altaar]** Een altaar is toch vooral een tafel. Een tafel waarop je je gaven voor God neerlegt. Een altaar is een heilig voorwerp waarop mensen de dingen leggen die ze hun God willen aanbieden. Je kunt een altaar het beste met een cadeautafel vergelijken, zoals we die kennen van bruiloften. En als er vuur of rook op een altaar wordt gebruikt is dat een soort transportmiddel waarmee die offergaven tot de troon van de HERE opstijgen.

Daarmee is dan ook de vraag beantwoord waarom de HERE, met verwijzing naar de eerdere ontmoeting tussen God en Jacob, hem de opdracht geeft een altaar voor God te bouwen. Want iemand zou kunnen zeggen dat Jacob niet beloofd had om een altaar te bouwen. Hij had alleen maar beloofd om de HERE een tiende te geven van wat God hem had gegeven. Want hoe zou hij die tienden aan de HERE afstaan? Je kunt dat niet naar de HERE opsturen op zo. Hoe kun je dat dan wel aan de HERE geven? Nou daarvoor bouwden mensen vroeger een altaar. **[Cadeautafel]** Door een houten tafel te maken of door stenen op elkaar te stapelen tot het een soort tafel wordt waar je cadeaus op kunt leggen. Juist door een altaar te maken en daar de geschenken op te leggen is voor alle mensen duidelijk dat het eten en drinken dat op of bij het altaar ligt aan een god is gewijd. Als je daar iets van pakt, steel je van de godheid aan wie dat altaar is gewijd. Jacob had beloofd bij zijn terugkeer in zijn geboorteland de HERE de tienden te geven. Maar hij woonde nu alweer een jaar of tien in zijn geboorteland, maar was zijn belofte nog altijd niet nagekomen. Bij de stad Sichem had hij na zijn terugkeer een stuk land gekocht waar hij met zijn gezin was gaan wonen. Daar in Sichem was Dina, de dochter van Jacob verkracht. Dat had de woede opgewekt van de zonen van Jacob. Door een list hadden de zonen ervoor gezorgd dat de mannen van Sichem ernstig verzwakt waren. De volle broers van Dina, Simeon en Levi, hebben daarop de inwoners van de stad overvallen en alle mannen van Sichem gedood. Vervolgens hebben de andere broers de stad volledig geplunderd. Jacob was allesbehalve gelukkig geweest met deze actie van zijn zonen. **[Onhoudbare situatie]** Want hij wilde in vrede in het land wonen en nu moesten ze vrezen voor de wraak van de omliggende steden. Dus ze moesten wegtrekken en de grond die ze gekocht hadden verlaten. Maar waar moesten ze naar toe? Naar

Bethel. Naar de plaats waar de Here aan Jacob was verschenen en waar hij in een droom engelen langs een trap omhoog en omlaag had zien gaan. Daar waar als het ware de ingang was van Gods huis. Vandaar ook de naam die David aan die plaats had gegeven. Betel betekent huis van God.

Zo vertrok Jacob met heel zijn gezin, zijn personeel en zijn bezittingen naar Betel om een altaar voor de HERE te bouwen en eindelijk zijn belofte aan God na te komen. **[Belofte nakomen]** Jacob doet dit in het besef dat hij in veel opzichten tegenover de HERE tekort is geschoten. Hij doet dat in het besef dat hij zo niet met zijn gezin voor de HERE kan verschijnen. Die God die zo goed voor hem is geweest en die hij zo halfslachtig heeft gediend. Eindelijk geeft Jacob dan een opdracht die hij al jaren geleden had moeten geven. Ze moeten al de vreemde goden die ze dienen wegdoen. Ze moeten alle afgodsbeelden bij Jacob inleveren. Want er is voor hen geen plaats. Want God wil in alle dingen hun God zijn en Hij wil dat Jacob en zijn huis alleen op Hem vertrouwen. Zoals de Here dat ook duidelijk had gemaakt bij de Jabbok. Jacob begraaft die beelden in gewijde grond, onder de terebint bij Sichem, zodat niemand het in zijn hoofd zou halen die beelden op te graven en weer te gaan dienen. Ze moeten hun huis reinigen van de afgodendienst. **[Reiniging]** Maar ze moeten ook zichzelf reinigen. Ze moeten zich wassen en schone kleren aantrekken. Nu begrijpen we allemaal wel dat dit een rituele reiniging is. Hun probleem is niet hun vieze handen of smoezelige gezicht. Het gaat hierbij natuurlijk om hun harten. De reiniging wilde uitbeelden dat ze een nieuwe start gingen maken. Een nieuwe start met de HERE, waarin geen plaats meer is voor afgoden en andere zonden tegenover God. Een start die niet het initiatief was van Jacob, maar van God. Is dat geen wonder? Wat toont de HERE hierin weer zijn geduld met mensen! Wat kunnen wij hier ook veel van leren. De HERE zegt niet: 'Jacob nu woon je al tien jaar in je geboorteland en Ik heb tot nu toe alles gedaan wat Ik heb beloofd en jij bent nog altijd jouw belofte niet nagekomen, Ik ben klaar met jou. **[Liefdevol geduld]** Je hoeft hem ook niet meer na te komen. Ik heb je kleingeloof gezien, je slapheid in de omgang met mij, de zonden die je in je huis toelaat. Ik heb er geen vertrouwen meer in dat het ooit wat wordt tussen jou en mij.' Wat wij, denk ik, zouden zeggen. Waarschijnlijk al veel eerder, maar God doet dat niet. Zo nodigt God Jacob uit om alsnog zijn beloften na te komen en een nieuw begin te maken met de dienst aan God. Een nieuw begin voor hemzelf, maar ook voor zijn gezin.

Ik ben de preek begonnen met de vraag of u al een altaar voor de HERE hebt gebouwd. Want als we belijdenis hebben gedaan van ons geloof, dan hebben we de Here ook beloften gedaan.

Dan hebt de u HERE beloofd dat u de HERE en uw naaste lief wilt hebben, en dat u met de wereld wilt breken, uw oude natuur wilt doden en godvrezend wilt leven. We hebben dus beloofd ons leven aan Hem te wijden. We hebben beloofd ons leven aan de HERE te geven, zoals een bruid zich aan haar bruidegom geeft. We hebben beloofd dat we ons leven als een levend dankoffer aan de HERE willen opdragen. **[Dankoffer]** Als we ons leven zo aan de HERE willen wijden, dan moeten wij dus ook de afgoden wegdoen en deze begraven. We zullen ons leven moeten reinigen en telkens schone kleren aan moeten trekken. Dat betekent dus dat we ons telkens moeten bekeren. Met de zonde in ons leven moeten breken en weer het leven in gemeenschap met Jezus Christus moeten zoeken.

En als we vandaag het Heilig Avondmaal vieren, zijn dat dus ook vragen waar wij voor staan. Want net als Jacob nodigt God ons uit om in gemeenschap met Hem te leven. Ondanks onze vele zonden. Ondanks ons gebrek aan trouw en liefde. Ondanks onze slapheid en oppervlaktigheid. En de Heer Jezus nodigt ons uit om onze zonden af te laten wassen in zijn bloed. En de Heilige Geest wil ons hart vernieuwen en ons leren en helpen om in Gods nabijheid te leven. Als nieuwe mensen. En God wil dat u zijn uitnodiging aanneemt en net als Jacob uw afgoden begraaft en Hem uw God en Verlosser laat zijn.

Amen